

Tisztelt Fővárosi Énekkar! Tisztelt Karnagy Úr!
Tisztelt Magyar Örökség-díj Bírálóbizottság!
Tisztelt Ünneplő Közönség!

2012. október 15-én lesz 100 éve, hogy tanítókból, énektanárokból és karvezetőkből megalakult a Székesfővárosi Énekkar, a Fővárosi Énekkar jogelőde Sztojanovits Jenő énektanár, zeneszerző, a Magyar Dalszövetség országos karnagyának vezetésével. A városvezetés ezzel a döntésével nemcsak azt szándékát fejezte ki, hogy erre a kórusra a főváros zenei életében szükség van, de azt is, hogy az Énekkar tagjai minél többen a főváros oktatási és kulturális életét segítő közalkalmazottak soraiból kerüljenek ki. Örömmel regisztrálhatjuk, hogy a kórus gerincét 100 év után is azok a lelkes budapestiek alkotják, akik a karéneklést nemcsak szívvel-lélekkel kedvelik, de rendületlenül hisznek az énekkari lét minden semmi máshoz nem hasonlítható szépségében.

Elmondhatjuk azt is, hogy a kórust a kezdetektől fogva zenei életünk legjobbjai vezették: az alapító Sztojanovics Jenőt nyugdíjba vonulása után Kacsóh Pongrác, majd Karvaly Viktor követte, de a nagyabecsülés hangján szólhatunk Péter József, Pödör Béla, Dobray István, Ugrin Gábor, Takács László, Csík Miklós, id. Sapszon Ferenc, Dinyés Soma, Székely Miklós odaadó művészi és szervező munkájáról éppen úgy, mint a jelenleg regnáló Nosedá Tibor zeneszerző-karnagy példaértékű teljesítményéről. Örömmel a felsorolt művészek közül öten velünk ünnepelek majd a centenáriumi, és köszönhetik azokat, akik közül számosan évtizedek óta hűséges és áldozatos tagjai a Fővárosi Énekkarnak.

A Fővárosi Énekkar megalakulásakor az oratórium-kultúra művelését és terjesztését tűzte elsőként zászlajára, melynek bizonyosságként már a bemutatkozó koncerten elénekelték Mozart Requiemjét szép sikerrel, gyors fejlődést ígérve. Ezt később követték az oratórius irodalom olyan nagyszabású remekei, mint Bach: János passiója, Haydn Teremtés és Évszakok című oratóriuma, Beethoven Örömmódája, Mendelssohn II. szimfóniája, Brahms, Dvořák és Verdi Requiemje, Liszt, Bartók, Kodály, valamint Lajtha László, Sugár Rezső, és Farkas Ferenc zenekari kíséretes művei. A vendégkarmesterek között pedig olyan világhírességeket találunk, mint Dohnányi Ernő, Kodály Zoltán, Bárdos Lajos, Ferencsik János, továbbá Otto Klemperer, Richard Strauss, Arturo Toscanini, és Bruno Walter.

A 100 év krónikájából nehéz kiemelni a legsikeresebbet, de talán nem tévedünk, amikor arra az 1934. október 21-én és 22-én Bécsben, illetve Budapesten megtartott előadása emlékezünk, melyeken a Psalmus Hungaricus és Beethoven IX. szimfóniáját Arturo Toscanini vezényelte a Bécsi Filharmonikusok élén, s aki az előadás után - számos pályatársához hasonlóan - a legnagyobb elragadtatással méltatta az együttest.

A monumentális kórusművek mellett a Fővárosi Énekkar sohasem nélkülözötte műsoráról a kíséret nélküli alkotásokat sem, melyek szerzői sora a reneszánsztól napjainkig ível.

A Kórus művészi munkáját számos alkalommal ismerték el címekkel, díjakkal. Példaként említjük a széles körű és megújuló műsorválasztás és a különböző stíluskörök jelentős alkotásainak előadásáért megítélt Kiváló Együttes és a Hangversenykórus kategória minősítő címet, továbbá a Budapestért-díjat, melyet a hazai zenei életében végzett magas színvonalú alkotóműhelyi munkáért, a fővárosi énekkari mozgalomban vállalt vezető szerepért, továbbá a hagyományápoló és az újító törekvésekért kapta az együttes 2002-ben, megalakulásának 90. évfordulóján.

Örömmel jegyzem meg, hogy a felsorolt méltatások minden szava most a 100. születésnapon, a Magyar Örökség Díj odaítélésének az évében is változatlanul jellemzik a kórust, amely a magyar történelem drámai korszakai okozta kényszerű veszteségeken is mindig felül tudott emelkedni.

A Fővárosi Énekkar, ahogy a Budapestért Díj átvételekor, úgy most is énekszóval köszöni meg az adományozó nagylelkűségét és emlékezik mindazokra, akik az elmúlt évtizedekben sokat tettek a Kórus továbbéléséért, fennmaradásáért, sikeréért.

És hogy ez a további években, évtizedekben is így legyen, idézem a Fővárosi Énekkart mindig nagyrabecsülő és többször is vezénylő Bárdos Lajos latin jókívánságát a Fővárosi Énekkarért szintén egykor oly annyira lelkesedő Lukin László fordításában:

Cantemus,
quia cantare bonum est –
Cantemus,
quia cantare iucundum est –
Cantemus,
quia cantare amantis est.

Csak énekelj,
mert az ének jó dolog!
Csak énekelj,
mert az ének víg dolog!
Csak énekelj,
mert az énekben szív dobog!

Zelinka Tamás